

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยโดยใช้เกณฑ์การกระจายของคำและการปรากฏร่วมกับคำอื่น

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้ 1) สร้างฐานข้อมูลภาษาไทยปัจจุบันที่ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ความยาวประมาณสองล้านคำ 2) ค้นคำพร้อมบริบท และจัดระเบียบข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Word Concordance และ Microsoft Excel 3) วิเคราะห์การกระจายของคำในบริบทต่างๆ 4) ตัดสินว่าคำต่างๆที่พบเป็นคำชนิดอะไร และให้คำจำกัดความเพื่อระบุชนิดของคำแต่ละชนิด

จากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจำแนกชนิดของคำในภาษาไทยออกเป็น 8 ชนิดได้แก่ 1) กริยา (คำที่สามารถปรากฏกับ “ไม่” ได้ เช่น กิน ตี) 2) นาม (คำที่ปรากฏหน้ากริยา หลังกริยา หรือหลังบุพบทได้ และปรากฏหน้าตัวกำหนดได้ เช่น คน บ้าน ท่าน) 3) ตัวกำหนด (คำที่ปรากฏหลังคำนาม เช่น นี้ นั้นทั้งหลาย) 4) บุพบท (คำที่ปรากฏหน้าคำนาม กริยา หรือประโยคได้ เช่น เพื่อ สำหรับ ใน) 5) วิเศษณ์ (คำที่ปรากฏหน้าหรือหลังกริยา เช่น จะ ไม่ แล้ว) 6) สันธาน (คำที่อยู่ระหว่างถ้อยความ เช่น และ แต่) 7) ตัวบอกปริมาณ (คำที่ปรากฏหน้าคำนาม เช่น หนึ่ง สอง ทุก) และ 8) อนุภาค (คำที่ปรากฏหน้าสุด หรือท้ายสุดของถ้อยความ เช่น นะ เกิด ค่ะ ครับ)

งานวิจัยนี้ให้ข้อสรุปที่ต่างจากผลงานในอดีตหลายประการ เช่น ไม่มีชนิดของคำที่เรียกว่า Adjective ในภาษาไทย คำนามรวมสรรพนามและลักษณนามด้วย คำบุพบทสามารถตามด้วยคำกริยาหรือประโยคก็ได้นอกจากคำนามแล้ว อนุภาคและสันธานเป็นคำที่ทำหน้าที่สำคัญทางสัมพันธ์สาร และงานนี้ยังพบหลักฐานของกระบวนการกลายเป็นคำไวพจน์ ซึ่งหมายถึงการที่คำเนื้อหากลายเป็นคำหน้าที่ ทำให้ภาษาไทยมีคำที่มีรูปเดียวกันแต่ต่างชนิดกันจำนวนหนึ่ง เช่น ให้ ที่ จาก ทาง ฯลฯ

หนังสืออ้างอิง (คัดเฉพาะบางส่วน)

วิจิตรนั ภาณุพงศ์. 2520. โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อุดม วโรตมลิขิตติตต์. 2538. ไวยากรณ์ไทยในภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

- Anward, Jan, Edith Moravcsik, and Leon Stassen. 1997. Parts of Speech: A Challenge for Typology. *Linguistic Typology*, 1-2 (1997): 167-184.
- Bhat, D.N.S. 1994. *The Adjectival Category. Criteria for Differentiation and Identification*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Croft, William. 1990. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dixon, R.M.W. 1982. *Where Have All the Adjectives Gone? And Other Essays in Semantics and Syntax*. Berlin: Mouton.
- Halliday, M.A.K. 1994. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
- Savetamalaya, Saranya. 1989. Thai Nouns and Noun Phrases: A Lexicase Analysis. Ph.D. dissertation, University of Hawaii.
- Starosta, Stanley. 1994. The Identification of Word Classes in Thai. To be published in

TITLE: Parts of Speech in Thai: A Syntactic Analysis Based on a Two-million-word Corpus of Current Thai

AUTHOR: Amara Prasithratsint

ADDRESS: Department of Linguistics, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Bangkok 10330. E-mail: Amara.Pr@chula.ac.th

Objective: To classify words in Thai by syntactic criteria: distribution and co-occurrence

Methods: 1) creating a corpus of approximately two million words in Thai based on texts of various genres; 2) sorting out certain words with contexts by using Word Concordance and Microsoft Excel Programs; 3) Analyzing the distribution of words; 4) Determining and defining main parts of speech in Thai.

Results: Words in Thai are classified into 8 categories: 1) *Noun* (e.g. /khon/ 'person', /bâan/ 'house', /thân/ 'you'); 2) *Verb* (e.g. /kin/ 'eat', /dii/ 'good'); 3) *Determiner* (e.g. /nī/ 'this', /nán/ 'that'); 4) *Quantifier* (e.g. /nī / 'one', /sǒŋ / 'two'); 5) *Preposition* (e.g. /phâa/ 'for', /nay/ 'in', /dūay/ 'with', /dooy/ 'by'); 6) *Adverb* (e.g. /cà/ 'will', /mây/ 'not'); 7) *Conjunction* (e.g., /lé/ 'and', /léew/ 'then'); 8) *Particle* (e.g. /kháa/ 'female polite particle', /khráp/ 'male polite particle', /mǎy/ 'question particle').

Conclusion: Word classification in this study differs from that in previous studies in several aspects: the class of nouns includes pronouns; there is no adjective class; prepositions are normally constituents of nouns but can also be followed by a verb and a clause; particles are words that play an important role in discourse. A universal process is also found in this study; namely, *grammaticalization*--content words are changing into function words.

Selected References:

- Anward, Jan, Edith Moravcsik, and Leon Stassen. 1997. Parts of Speech: A Challenge for Typology. *Linguistic Typology*, 1-2 (1997): 167-184.
- Bhat, D.N.S. 1994. *The Adjectival Category. Criteria for Differentiation and Identification*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Croft, William. 1990. *Typology and Universals*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dixon, R.M.W. 1982. *Where Have All the Adjectives Gone? And Other Essays in Semantics and Syntax*. Berlin: Mouton.
- Halliday, M.A.K. 1994. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
- Panupong, Vichin. 1989. *The Structure of Thai: Grammatical System* (written in Thai). Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Savetamalaya, Saranya. 1989. Thai Nouns and Noun Phrases: A Lexicase Analysis. Ph.D. dissertation, University of Hawaii.
- Starosta, Stanley. 1994. The Identification of Word Classes in Thai. To be published in *Essays in Thai Linguistics*, edited by M.R. Kalaya Tingsabath and Arthur Abramson. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Warotamasikkhadit, Udom. 1996. *Thai Reference Grammar* (written in Thai). Bangkok: Roongphim chuanphim.